

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายที่จะศึกษาความคิดเห็นและผลกระทบของความคิดเห็นของครูผู้สอนเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2 ในปีการศึกษา 2548 ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย
2. กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย
3. สร้างเครื่องมือเพื่อใช้สำหรับเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

แนวคิดในการวิจัย

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดของครูผู้สอนเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2 จากแนวคิดของลิเคิร์ต (Likert) (อ้างใน ยุทธ ไกยวรรณ 2547:141-143) มองการมีส่วนร่วมว่ามี 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

วิธีดำเนินการวิจัย

1. รูปแบบการวิจัย
การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research)
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร ได้แก่ ครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานสอนอยู่ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2 ปีการศึกษา 2548 จำนวน 935 คน แยกตามอำเภอ ดังนี้

อำเภอแม่สะเรียง จำนวน 339 คน

อำเภอแม่ลาน้อย จำนวน 270 คน

อำเภอสบเมย จำนวน 260 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานสอนอยู่ในสถานศึกษา ในเขตพื้นที่การศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2 ปีการศึกษา 2548 ใช้การสุ่มแบบเป็นกลุ่ม (Cluster random sampling) โดยได้ดำเนินการดังนี้

2.2.1 แบ่งครูผู้สอนออกเป็น 2 กลุ่ม ตามเขตภูมิศาสตร์ ได้แก่ ครูผู้สอนในเขตเทศบาล โดยใช้ประชากรทั้งหมดเป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 76 คน เป็นสถานศึกษาขนาดใหญ่ทั้งหมด และครูผู้สอนเขตองค์การบริหารส่วนตำบล จากนั้นแยกตามขนาดของสถานศึกษา คือ ขนาดเล็ก ขนาดกลางและขนาดใหญ่ และในแต่ละขนาดสุ่มสถานศึกษา ร้อยละ 25

2.2.2 กลุ่มตัวอย่างที่เป็นครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานสอนอยู่ในสถานศึกษาเขตองค์การบริหารส่วนตำบล ที่สุ่มได้ในขั้นตอนที่ 1 ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด จำนวน 214 คน แยกตามขนาดของสถานศึกษาได้ ดังนี้ สถานศึกษาขนาดใหญ่ ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 55 คน สถานศึกษาขนาดกลางได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 75 คน และสถานศึกษาขนาดเล็ก ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 84 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การสร้างเครื่องมือในการวิจัย วิจัยได้นำเครื่องมือของ วรเชษฐ์ จันทร์ภิรมย์ (2546:81-92) มาปรับปรุง โดยมีวิธีการดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับงานบริหารวิชาการ ความหมายและขอบข่ายของงานวิชาการ หลักการบริหารงานวิชาการ กระบวนการบริหารงานวิชาการ บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารกับการบริหารงานวิชาการ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดขอบเขตเนื้อหาของแบบสอบถาม

2. กำหนดโครงสร้างแบบสอบถาม โดยมีรายละเอียด ได้แก่ การกำหนดรูปแบบของคำถาม โดยศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามจากตำรา และศึกษาจากแบบสอบถามในงานวิจัยของบุคคลอื่น ที่มีลักษณะคล้ายๆ กัน โดยขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ในการให้ข้อเสนอแนะแก้ไข

3. สร้างและปรับปรุงแบบสอบถามฉบับร่าง ตามขอบเขตและโครงสร้างที่กำหนดไว้โดยแยกออกเป็น 3 ตอน ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นแบบรายการให้เลือกตอบ

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของครูผู้สอนต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามขอบข่ายหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาระกิจงาน 9 ด้าน จำนวน 73 ข้อ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 อันดับ และตอนที่ 3 ปัญหาและข้อเสนอแนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2 เป็นแบบปลายเปิดให้ผู้ตอบแบบสอบถาม แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม

4. นำแบบสอบถามฉบับร่างที่สร้างเสร็จแล้วเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อทำการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) หลังจากนั้นผู้วิจัยนำแบบสอบถาม กลับมาแก้ไข ปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ

5. นำแบบสอบถามเสนอผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความครอบคลุมของภาษาเนื้อหา สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ แล้วนำกลับมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

6. นำแบบสอบถามที่ผ่านการปรับปรุงแก้ไขเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความสมบูรณ์ และความถูกต้องของเครื่องมืออีกครั้งหนึ่งก่อนที่จะส่งเครื่องมือไปทำการทดลองเก็บข้อมูล

7. นำแบบสอบถามกลับมาตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) แล้วหาค่าความเชื่อมั่นด้วยการนำไปทดลอง (Try out) กับกลุ่มที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างของการวิจัยและ ขออนุญาตนำไปใช้กับกลุ่มวิจัยก่อน

8. นำแบบสอบถามที่ผ่าน ทดลอง เก็บข้อมูลและตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความสมบูรณ์ถูกต้อง แล้วจัดทำเป็นฉบับสมบูรณ์ จากนั้นนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

ลักษณะของเครื่องมือ

แบบสอบถามที่ใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัยมีจำนวน 1 ฉบับ มีรายละเอียดของแบบสอบถามทั้งหมด 3 ตอน

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์การสอน ขนาดและที่ตั้งของโรงเรียน ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบให้เลือกรับ (Check List) จำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 อันดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด มีจำนวน 73 ข้อ ได้สอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของครูผู้สอนต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ตามขอบข่ายหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาระกิจงาน 9 ด้าน ได้แก่ การบริหารงานวิชาการด้านหลักสูตร ด้านการเรียนการสอน

ด้านการประเมินผล ด้านการนิเทศภายใน ด้านการพัฒนาบุคลากรทางวิชาการ ด้านการวิจัยและพัฒนา ด้านการบริหารโครงการทางวิชาการอื่น ๆ ด้านระบบข้อมูลสารสนเทศทางวิชาการ และด้านการประเมินผลงานทางวิชาการของสถานศึกษา

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด (open-ended) สำหรับให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะในการบริหารงานวิชาการทั้ง 9 ด้าน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยจะดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ขอนหนังสือจากคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ไปยังผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2 เพื่อขออนุญาตและขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูล
2. ขอนหนังสือจากผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2 ไปยังผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2
3. ส่งแบบสอบถามในช่วงต้นเดือน มีนาคม 2549 โดยแนบหนังสือขออนุญาตและขอโรงเรียนให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามของผู้ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2 พร้อมแนบหนังสือขอความร่วมมือการส่วนตัวของผู้วิจัย จัดส่งพร้อมกันและรับแบบสอบถามด้วยตนเองในช่วงปลายเดือน มีนาคม 2549
4. ผลการรวบรวมแบบสอบถามที่รับคืนมา ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาทั้งสิ้น จำนวน 290 ชุด จากการจัดส่งแบบสอบถามไปทั้งหมด 290 ชุด คิดเป็นจำนวนร้อยละ 100

วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามมาตรวจสอบความสมบูรณ์และจัดระเบียบของข้อมูล แล้ววิเคราะห์ข้อมูลโดยประมวลผลด้วยคอมพิวเตอร์ ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของครูผู้สอนเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เป็นรายด้าน รายข้อ และจำแนกตามสถานภาพด้านเพศ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์การสอน ขนาด

สถานศึกษาและที่ตั้งสถานศึกษา เกณฑ์การให้คะแนนและใช้เกณฑ์การตัดสินค่าเฉลี่ยเป็น 5 ระดับ (อ้างใน ยุทธ ไกยวรรณ 2547: 141-143) ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง มีการปฏิบัติมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มีการปฏิบัติมาก

ระดับ 3 หมายถึง มีการปฏิบัติปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง มีการปฏิบัติน้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีการปฏิบัติที่น้อยที่สุด

โดยพิจารณาจากระดับคะแนนเฉลี่ยตามเกณฑ์ ดังนี้

การแปลความหมายของคะแนนที่แสดงถึงระดับความคิดเห็น ใช้เกณฑ์ ดังนี้ (อ้างใน ยุทธ ไกยวรรณ 2547: ดังนี้ 244-143) ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	ความหมาย
4.50- 5.00	หมายถึง มีการปฏิบัติมากที่สุด
3.50 - 4.49	หมายถึง มีการปฏิบัติมาก
2.50 - 3.49	หมายถึง มีการปฏิบัติปานกลาง
1.50 - 2.49	หมายถึง มีการปฏิบัติน้อย
1.00 - 1.49	หมายถึง มีการปฏิบัติที่น้อยที่สุด

ตอนที่ 3 วิเคราะห์เนื้อหาข้อมูลจากคำถามปลายเปิดที่เกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะ การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา โดยการสรุปวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content analysis) ในรูป ตารางและอธิบายตารางเป็นความเรียง

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติพื้นฐาน ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

การนำเสนอผลการวิจัย

ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยจัดทำตาราง และอธิบายตารางเป็นความเรียง